Dosarul nr.2ac-15/2025 I instanță
Nr. 2-23076903-05-2ac-03062025 judecător Cherdivara Dumitru
judecătoria Cimișlia
sediul central

D E C I Z I E

13 octombrie 2025 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Andrei Mironov
judecătorii Valeri Hudoba și Grigori Colev
grefier Jeleva Elena
cu participarea:
reprezentantului pârâtului, Tarlev Dumitru
reprezentantului pârâtului, Tarlev Petru

examinând în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de către S.C. „Clix&Compania" S.R.L. împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 decembrie 2024, adoptată pe cauza civilă la acțiunea înaintată de reprezentantul S.R.L. „Alcarex Distribution", avocatul Chitic Vitali împotriva S.C. „Clix&Compania" S.R.L. privind încasarea penalităților și cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei, argumentele participanților la proces şi examinând motivele cererii de apel în raport cu materialele cauzei,

a c o n s t a t a t:

La 29 mai 2023, reprezentantul reclamantului S.R.L „Alcarex Distribution", avocatul Chitic Vitali, împuternicit în baza mandatului avocațial nr.1278815 din 21.04.2023 s-a adresat în instanța de judecată cu cererea sus menționată.

În motivarea acțiunii menționează reclamantul că, la 05.04.2022, între părțile, S.R.L ,,Alcarex Distribution" şi S.C. „Clix & Compania" S.R.L a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. *****.

Astfel, la data de 11.04.2022 și 13.04.2022, S.R.L ,,Alcarex Distribution" a livrat marfă în sumă totală de 37535,40 lei, iar S.C. „Clix & Compania" S.R.L a recepționat marfă, fapt confirmat prin semnarea facturilor fiscale.

Conform prevederilor contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 05.04.2022, cumpărătorul era obligat să achite costul mărfii până la data de 30.09.2022.

În conformitate cu prevederile punctului 4.3 din contract, în cazul în care orice plată este întârziată, cumpărătorul va plăti Vânzătorului o penalitate în valoare de 0,3 % din suma neachitată, pentru fiecare zi de întârziere. Conform actului de verificare din 03.03.2023, este evident faptul că numai la 02.05.2023 pârâta a executat obligația de achitare a sumei pentru marfa livrată. Coroborând norma de drept citată cu perioada de întârziere , se determină obligația legală a pîrîtei , de a plăti în beneficiul reclamantului o sumă în mărime de 24210,33 cu titlu de penalitate.

La data 04.05.2023, în adresa S.C. „Clix & Compania" S.R.L a fost expediată somație de plată, prin care debitorul a fost informat suplimentar despre necesitatea achitării sumei restante, fiind indicat, că în caz contrar S.R.L ,,Alcarex Distribution" va depune cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecare a cauzei, însă în baza informației de pe siteul Poșta Moldovei, la data de 24.05.2023 somația a fost restituită destinatarului.

În temeiul art. 10, 774-776, 858, 942 Cod civil, art. art. 5, 7, 166, 167, 174, 2762 Cod de procedură civilă, solicită reclamantul S.R.L ,,Alcarex Distribution": încasarea de la S.C. „Clix & Compania" S.R.L în beneficiul reclamantei S.R.L ,,Alcarex Distribution" a penalității în mărime de 24210,33 lei , a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 22000 lei și a taxei de stat în sumă de 726,31 lei.

În baza încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 12.06.2023, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă, fiind expediată pîrîților copia acțiunii pentru a depune referință. (f.d.32,34)

Reprezentantul pârâtului SC ,,Clix&Compania" SRL, administratorul Tarlev Ștefan, la 31.07.2023 prin cerere scrisă a solicitat schimbarea procedurii de

examinare a cauzei din procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă în procedura contencioasă.

La data de 16 decembrie 2024 judecătoria Cimișlia sediul central a pronunțat hotărârea, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat din contul S.C. „Clix&Compania" S.R.L. în beneficiul S.R.L. „Alcarex Distribution", penalități în sumă de 24 210 (douăzeci și patru mii două sute zece) 33 lei și cheltuielile de judecată, 726 (șapte sute două zeci și șase) 31 lei taxa de stat și 6 000 (șase mii) lei pentru asistența juridică a avocatului.

În rest pretențiile s-a respins ca neîntemeiate. (f.d.143, 158-166)

La data de 16 ianuarie 2025, S.C. „Clix&Compania" S.R.L. a înaintat apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe ca neîntemeiată și ilegală. (f.d.152)

La data de 03 iunie 2025 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Sud, sediul Comrat. (f.d.171)

Prin încheierea Completul judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat din 06 iunie 2025 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către S.C. „Clix&Compania" S.R.L. împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 decembrie 2024, și a acorda apelantului termen de 10 zile din momentul primirii copiei prezentei încheieri pentru depunerea cererii de apel suplimentare cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. (f.d.174)

La data de 20 iunie 2025, din partea S.C. „Clix&Compania" S.R.L. a parvenit apelul motivat.

Menționează că, în fapt, prin Hotărârea din 16 decembrie 2024, pronunțată în dosarul civil nr. 2c-29/2024 de către Judecătoria Cimișlia, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de „Alcarex Distribution" S.R.L. împotriva S.C. „Clix & Compania" S.R.L., privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, acțiunea a fost admisă parțial.

Cu hotărârea menționată, apelanta S.C. „Clix & Compania" S.R.L. nu este de acord.

Consideră că instanța de judecată nu a apreciat corect și în volumul integral circumstanțele și probele, constatate nemijlocit în cadrul ședințelor de judecată.

Menționează că instanța de judecată a examinat cauza civilă în lipsa persoanei fiind îngrădit dreptul de acces la justiție și posibilitatea de a se expune pe cauza dată de a prezenta probe în cadrul ședinței de judecată.

La data de 05 aprilie 2022, între SRL ’’Alcarex Distribution” în calitate de ’’Vânzător” și SC ’’Clix & Compania” SRL în calitate de ’’Cumpărător” a fost semnat Contractul de vânzare- cumpărare nr. *****.

În conformitate cu prevederile pct. 1.1, 1.2, 1.3 al contractului Vânzătorul se obligă să vândă și să transfere în proprietate, iar Cumpărătorul să accepte și să plătească în condițiile prezentului Contract - materialul semencier. Cantitatea, prețul, sortimentul și timpul de livrare a Produselor vor fi indicate în anexele la prezentul Contract. Anexa la prezentul contract se semnează de către Cumpărător pentru fiecare livrare separat. Data și numărul anexei trebuie să corespundă cu numărul și data facturii fiscale care confirmă livrarea Produsului.

Conform Anexei nr. 1 la Contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 05.04.2022 Vânzătorul SRL ’’Alcarex Distribution” a vândut cu amânarea plății până la data de 30 septembrie 2022 următoarele produse:

1.Hybrize de porumb KWS 4484 în cantitate de 12 saci în sumă de 972,00 Euro inclusiv TVA.

2.Hybrize de porumb KWS Inteligens în cantitate de 11 saci în sumă de 891,00 Euro inclusive TVA.

Luând în considerare faptul că în anul 2022 a adus cea mai mare scădere a producției agricole din istoria Republicii Moldova, fiind prezenți doi factori care au determinat scăderea producției agricole:

Primul factor sunt condițiile meteo nefavorabile în anul 2022 Republica Moldova a fost lovită de secetă care a afectat culturile agricole îndeosebi porumbul care fost distrus în totalitate.

Cel de-al doilea factor, este războiul din țara vecină Ucraina. Încă în luna martie, anul trecut, a fost anticipat că cel mai probabil vom avea o scădere a producției agricole, indiferent cum va fi vara secetoasă sau nu. Agricultorii anul trecut nu au reușit să facă toate lucrările agricole calitativ, deoarece 75% din toate îngrășămintele care erau anterior procurate din Rusia, iar din cauza războiului nu au mai putut fi aduse în Republica Moldova, totodată, acestea s-au scumpit semnificativ. „Astfel, agricultorii au utilizat cu mult mai puțini fertilizând decât trebuia. Lucru acesta s-a manifestat și asupra roadei. îngrășămintele scumpe, războiul din Ucraina, logistică îngreunată pentru transportul materiei prime, clima nefavorabilă a dus la ceea că producția agricolă moldovenească a scăzut semnificativ.

Afirmă că în cazul dat judecătorul nu a luat în considerație factorii nominalizați mai sus și a omis sa se expună la relatările date care au importanță pentru agricultori. Astfel, instanțele judecătorești naționale sînt obligate să-și motiveze deciziile iar toate întrebările care sînt importante pentru rezultatul procesului necesită un răspuns special în hotărâre. în cazul în care instanța de fond se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat o întrebare posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art.6 par.l din Convenția Europeană.

Consideră că calculul penalității în sumă de 24210,33 de lei este exagerat și a fost impus spre semnare conducătorului SC „Clix&Compania" SRL în mod abuziv și ilegal nefiind preîntîmpinat despre consecințele neachitării la timp a materialului semincier.

Cu referire la cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 22 000 delei, le consideră exagerate și ireale admise de către instanța de fond în mod abuziv fara a da apreciere materialelor cauzei.

Pornind de la aceste circumstanțe, consideră că instanța de fond nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au fost încălcate norma materială și procedurală, iar concluziile instanței expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt ce servește ca temei de casare a hotărârii în conformitate cu prevederile art.385 lit. d) Cod de procedura civilă. (f.d.178-179)

Prin încheierea Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat din 23 iunie 2025, s-a acceptat spre examinare apelul declarat de S.C. „Clix&Compania" S.R.L. împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 decembrie 2024, s-a dispus intentarea procedurii de apel, s-a stabilit părților termenul pentru prezentarea referinței și s-a explicat dreptul la depunerea apelului incident.

La 01 iulie 2025 a parvenit referința depusă de reprezentantul S.R.L. „Alcarex Distribution", avocatul Vitali Chitic, la cererea de apel, prin care se solicită respingerea cererii de apel și obligarea apelantei la compensarea integrală a cheltuielilor de asistență juridică.

Consideră că cererea de apel este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente:

Referitor la susținerea apelantei privind secetă anului 2022, consideră că acest argument este neîntemeiat și nu poate fi reținut de instanță, deoarece potrivit prevederilor pot. 6.1 din contract, „Nicio parte nu poartă răspundere pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului Contract, dacă neexecutarea este cauzată de circumstanțe independente de voința sa, considerate forță majoră, în conformitate cu art. 903 din Codul civil al Republicii Moldova ”.

Conform art. 903 din Codul civil, partea care invocă forța majoră este obligată să notifice cealaltă parte despre apariția acestor circumstanțe și să le probeze printr-un act eliberat de Camera de Cornell și Industrie a Republicii Moldova. în speță, apelanta nu a prezentat niciun act eliberat de Camera de Comerț și Industrie care să ateste faptul că seceta din anul 2022 constituie o circumstanță de forță majoră care a afectat în mod direct executarea obligației de plată a penalității contractuale.

Mai mult, apelanta nu a demonstrat o legătură cauzală între efectele secetei și imposibilitatea de executare a obligațiilor contractuale asumate. Subliniem că obligația apelantei era de natură bănească, respectiv de plată a penalității contractuale, iar, potrivit jurisprudenței constante, obligațiile de plată nu pot fi exonerate prin invocarea forței majore, decât în cazuri strict determinate, și doar dacă sunt întrunite cumulativ toate condițiile prevăzute de lege și contract. Prin urmare, în lipsa unui act eliberat de Camera de Comerț și Industrie care să confirme oficial existența unei situații de forță majoră aplicabilă concret relației contractuale dintre părți, precum și în lipsa unei notificări corespunzătoare, invocarea secetei din 2022 drept motiv de neexecutare este nefondată și nu poate fi admisă.

Referitor la susținerea apelantei privind caracterul abuziv si ilegal al penalității, consideră ca acest argument este lipsit de temei, deoarece potrivit pct. 4.3 din contractul încheiat între părți, s-a stipulat expres că, în cazul în care orice plată este întârziată, Cumpărătorul va plăti Vânzătorului o penalitate de 0,3% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere. Prin semnarea contractului, apelanta a confirmat că a luat cunoștință și a acceptat toate clauzele contractuale, inclusiv clauza penală. Mai mult, potrivit pct. 8.8 din același contract, Cumpărătorul a declarat că toate clauzele contractuale au fost negociate individual înainte de semnare. Prin urmare, susținerea apelantei că penalitatea în sumă de 24.210,33 MDL ar fi fost impusă în mod abuziv este contrazisă chiar de prevederile contractuale asumate liber și conștient de către aceasta.

Referitor la cheltuielile de asistenta juridică, consideră argumentul apelantei de asemenea, neîntemeiat, din următoarele considerente:

În cererea de chemare în judecată, reclamanta a arătat că, în încercarea de a soluționa litigiul privind neachitarea penalității pe cale amiabilă, a recurs la serviciile unui avocat, suportând astfel cheltuieli de judecată, fapt confirmat prin:

• factura fiscală;

• raportul privind activitatea avocatului;

• dovada achitării onorariului avocatului.

Toate aceste documente sunt anexate la dosar.

Potrivit art. 96 alin. (1) CPC, partea care a pierdut procesul este obligată să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de asistență juridică, în măsura în care acestea sunt reale, necesare și rezonabile.

în raportul privind activitatea avocatului sunt descrise acțiunile întreprinse, inclusiv:

• întâlniri cu clientul;

• studierea materialelor cauzei;

• redactarea și expedierea somațiilor de plată;

• redactarea și depunerea cererii de chemare în judecată;

• redactarea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare;

• cheltuieli de deplasare;

• întocmirea mandatului avocatului etc.

Consiliul Uniunii Avocaților a aprobat, prin Hotărârea nr. 19-02/27.05.2022, onorariile recomandabile pentru avocați, stabilind un interval orientativ între 70 și 170 euro/oră, fără a limita libertatea avocaților de a negocia onorarii în afara acestui interval. în speță, onorariul stabilit este sub limita maximă, ceea ce confirmă caracterul rezonabil.

Concluzie: apelanta nu și-a îndeplinit obligația de achitare a penalității și nu a dorit soluționarea amiabilă a litigiului, deși a recepționat somația de plată. Prin urmare, intimată a fost nevoită să se adreseze instanței, suportând cheltuieli de judecată, care sunt reale, necesare și rezonabile. (f.d.191-192)

La data de 29 septembrie 2025, din partea S.C. „Clix & Compania" S.R.L. a parvenit apelul suplimentar, prin care se solicită admiterea apelului și casarea integrală a Hotărârii din 16 decembrie 2024 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, într-un alt complet de

judecată, precum și încasarea cheltuielilor de judecată la depunerea apelului. (f.d.212-214)

Consideră că instanța de judecată nu a apreciat corect și în volumul integral circumstanțele și probele prezentate la materialele cauzei, fiind examinate fara apreciere obiectiva toate probele prezentate în cadrul ședințelor de judecată.

Menționează că instanța de judecată a examinat cauza civilă în lipsa persoanei fiind îngrădit dreptul de acces la justiție și posibilitatea de a se expune pe cauza dată de a prezenta probe în cadrul ședinței de judecată. La data de 14 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice în adresa Judecătoriei Cimișlia sediul Central a fost depusă cererea de amânare a cauzei fiind indicat că reprezentantul companiei a suferit accidentul vascular cerebaral (atac ischemic cerebral sau insult) si se afla in concediul medical pe timp de 3 luni de zile. (Extras din fișa medicală a bolnavului de staționar nr. 2426430 din 30.11.2024)

Prima instanța a examinat cauza în absența reprezentantului SC Clix&Compania SRL, care a depus cerere de amanare, încălcându-i, astfel, dreptul la apărare, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul de a fi asistat de un avocat ales sau numit din oficiu prevăzut de art. 26 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, precum și egalitatea armelor în proces și disponibilitatea în drepturile procedurale.

La data de 05 aprilie 2022, între SRL ’’Alcarex Distribution” în calitate de ”Vânzător” și SC ”Clix & Compania” SRL în calitate de ’’Cumpărător” a fost semnat Contractul de vânzare- cumpărare nr. *****.

În conformitate cu prevederile pct. 1.1, 1.2, 1.3 al contractului Vânzătorul se obligă să vândă și să transfere în proprietate, iar Cumpărătorul să accepte și să plătească în condițiile prezentului Contract - materialul semencier. Cantitatea, prețul, sortimentul și timpul de livrare a Produselor vor fi indicate în anexele la prezentul Contract. Anexa la prezentul contract se semnează de către Cumpărător pentru fiecare livrare separat. Data și numărul anexei trebuie să corespundă cu numărul și data facturii fiscale care confirmă livrarea Produsului.

Conform Anexei nr. 1 la Contractul de vânzare-cumpărare nr. ***** din 05.04.2022 Vânzătorul SRL ’’Alcarex Distribution” a vândut cu amânarea plății până la data de 30 septembrie 2022 următoarele produse:

1.Hybrize de porumb KWS 4484 în cantitate de 12 saci în sumă de 972,00 Euro inclusiv TVA.

2.Hybrize de porumb KWS Inteligens în cantitate de 11 saci în sumă de 891,00 Euro inclusive TVA.

Luând în considerare faptul că în anul 2022 a adus cea mai mare scădere a producției agricole din istoria Republicii Moldova, fiind prezenți doi factori care au determinat scăderea producției agricole:

Primul factor sunt condițiile meteo nefavorabile în anul 2022 Republica Moldova a fost lovită de secetă care a afectat culturile agricole îndeosebi porumbul care fost distrus în totalitate.

Cel de-al doilea factor, este războiul din țara vecină Ucraina. încă în luna martie, anul trecut, a fost anticipat că cel mai probabil vom avea o scădere a producției agricole, indiferent cum va fi vara secetoasă sau nu. Agricultorii anul trecut nu au reușit să facă toate lucrările agricole calitativ, deoarece 75% din toate îngrășămintele care erau anterior procurate din Rusia, iar din cauza războiului nu au mai putut fi aduse în Republica Moldova, totodată, acestea s-au scumpit semnificativ. „Astfel, agricultorii au utilizat cu mult mai puțini fertilizând decât trebuia. Lucru acesta s-a manifestat și asupra roadei. îngrășămintele scumpe, războiul din Ucraina, logistică îngreunată pentru transportul materiei prime, clima nefavorabilă a dus la ceea că producția agricolă moldovenească a scăzut semnificativ.

Conform actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale emis la data de 25 iulie 2022, comisia deplasându-se la fața locului peterenul prelucrat de SRL Clix&Compania SRL și studiind situația creată a constatată că roada anului 2022 Porumbul însămânțat pe suprafață de 20,20 ha a fost distrus în totalitate de calamitatea naturală secetă cumplită din lunile mai-iunie 2022.

În cazul dat judecătorul nu a luat în considerație factorii nominalizați mai sus și a omis sa se expună la relatările date care au importanță pentru agricultori. Astfel, instanțele judecătorești naționale sînt obligate să-și motiveze deciziile iar toate întrebările care sînt importante pentm rezultatul procesului necesită un răspuns special în hotărâre. în cazul în care instanța de fond se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat o întrebare posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art.6 par. 1 din Convenția Europeană.

În continuare să menționează că calculul penalității în sumă de 24210,33 de lei este exagerat și a fost impus spre semnare conducătorului SC „Clix&Compania” SRL în mod abuziv și ilegal nefiind preîntîmpinat despre consecințele neachitării la timp a materialului semincier.

Cu referire la cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 22 000 delei, le consideram exagerate și ireale admise de către instanța de fond în mod abuziv fara a da apreciere materialelor cauzei.

Pornind de la aceste circumstanțe, consideră că instanța de fond nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au fost încălcate norma materială și procedurală, iar concluziile instanței expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt ce servește ca temei de casare a hotărârii în conformitate cu prevederile art.385 lit. d) Cod de procedura civilă.

Reprezentanții pârâtului, Tarlev Dumitru și Tarlev Petru, în ședința instanței de apel, au susținut în întregime argumentele prezentate în cererea de apel și în apelul suplimentar și au solicitat anularea hotărârii instanței de fond și trimiterea cauzei spre rejudecare.

În ședința de judecată a instanței de apel nu s-a prezentat reclamantul S.R.L. „Alcarex Distribution” (a fost citat legal și a depus cerere pentru examinarea cauzei în lipsa sa, cu nr. de înregistrare 3257 din 26.09.2025).

Potrivit prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Astfel, Completul de judecată judiciar a considerat necesar de a examina cauza în lipsa reprezentantul S.R.L. „Alcarex Distribution” care nu s-au prezentat la examinarea cauzei și care a fost legal citat.

Examinând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse de către părți, respectând limitele judecării apelului inserate la art.373 din Codul de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părţilor de a dovedi circumstanţele pe care le invocă drept temei a obiecţiilor sale, Completul de judecată conclude asupra necesității respingerii apelului declarat S.C. „Clix&Compania” S.R.L. împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 decembrie 2024, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art.385 lit.a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art.373 alin.(1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Completul de judecată, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în conformitate cu prevederile art.238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate supra au fost respectate în întregime, astfel, instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi a elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, subsecvent, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre sunt în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Din materialele cauzei rezultă că, la 29.05.2023, reprezentantul reclamantului S.R.L. „Alcarex Distribution”, avocatul Chitic Vitali, împuternicit în baza mandatului nr. 1278815 din 21.04.2023, s-a adresat instanței de judecată cu cererea împotriva S.C. „Clix & Compania” S.R.L. privind încasarea penalităților și a cheltuielilor de judecată.

La data de 16 decembrie 2024 judecătoria Cimișlia sediul central a pronunțat hotărârea, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat din contul S.C. „Clix&Compania” S.R.L. în beneficiul S.R.L. „Alcarex Distribution”, penalități în sumă de 24 210 (douăzeci și patru mii două sute zece) 33 lei și cheltuielile de judecată, 726 (șapte sute două zeci și șase) 31 lei taxa de stat și 6 000 (șase mii) lei pentru asistența juridică a avocatului.

În rest pretențiile s-a respins ca neîntemeiate.

Completul de judecată consideră că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, fiind bazată pe analiza materialelor și circumstanțelor cauzei, precum și

în conformitate cu cerințele legislației în vigoare, iar argumentele apelului privind nelegalitatea hotărârii sunt apreciate în mod critic de către complet, reieșind din cele ce urmează.

Prevederile art.9 alin.(1) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

Unul dintre temeiurile apariției drepturilor și obligațiilor civile, în conformitate cu lit. a) alin. (2) al articolului menționat, îl constituie contractele și alte acte juridice

Conform art.10 alin.(1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Prevederile art.775 alin.(1) din Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Conform art.776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art.858 alin.(1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Astfel, în baza prevederilor articolelor menționate, se poate concluziona că raporturile juridice civile se întemeiază pe principiile bunei-credințe, executării obligațiilor în termen și în modul corespunzător, precum și pe recunoașterea contractelor și tranzacțiilor ca fiind cele mai importante surse de apariție a drepturilor și obligațiilor civile.

Conform art. 1108 alin. (1) Cod civil, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Completul de judecată apreciază că instanța de fond a procedat corect și întemeiat în stabilirea faptelor, constatând că la data de 05.04.2022, între S.R.L „Alcarex Distribution” în calitate de vânzător și SC „Clix&Compania” SRL în

calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare - cumpărare nr. ***** cu privire la vânzarea produselor (material de însemânțat) (f.d.8-9)

Conform pct. 2.3 și 2.5 al contractului de vânzare - cumpărare și a anexelor acestuia, S.R.L ,,Alcarex Distribution" s-a obligat să livreze produsele pe bază de plată amînată, cu excepția cazului în care se prevede altfel în Anexele la Contract, în facturile fiscale și/sau facturi de expediție și/sau actele de primire predare în momentul livrării produselor. Costul total al produselor vândute de la vânzător va fi confirmat în conformitate cu datele facturilor fiscale care confirmă faptul livrării și transferul produselor către cumpărător, iar termenul de plată fiind convenit de a fi : a) pentru semințe de sorg-pînă la 30.10.2022; b) pentru semințe de porumb-pînă la 30.10.2022; c) pentru semințe de floarea soarelui pînă la 30.11.2022, dacă în anexe nu se indică altfel.

La data de 05.04.2022, între S.R.L ,,Alcarex Distribution" și SC ,,Clix&Compania" SRL a fost semnată Anexa nr.1 la contractul nr.***** din 05.04.2022, potrivit cărui S.R.L ,,Alcarex Distribution" a vîndut produse ,,Hybrize de porumb KWS 4484" la preț de 972 Euro și ,,Hybrize de porumb KWS inteligens " la preț de 891 Euro , iar în total suma de 1863 Euro, cu plata în termen de 20 zile (f.d.10).

Potrivit facturilor fiscale: nr*****3 din 11.04.2022 au fost livrate produse ,,KWS Inteligens" în sumă de 17998,20 lei la data de 12.04.2022 (f.d.11); nr.*****din 13.04.2022 au fost livrate produse ,,KWS 4484" în sumă de 19537,20 lei la data de 14.04.2022 (f.d.12).

În vederea executării obligațiilor contractuale și în scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, reclamantul a adresat pârâtului SC ,,Clix&Compania" SRL, cerere prealabilă (f.d.18) comunicându-le despre faptul necesității achitării datoriei, conform actului de verificare, suma penalități contractuale, acordându-le un termen de 2 zile calendaristice din momentul recepționării somației, care au fost recepționate la 24.05.2023 (f.d.19), însă, reclamantul invocă că cererile prealabile au fost lăsate fără soluționare de către pîrîți până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată în instanță, creanța nu a fost stinsă integral.

Astfel, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 05.04.2022 și Anexei nr.1 la respectivul contract, S.R.L. ,,Alcarex Distribution" a predat material de însemințat, iar SC ,,Clix&Compania" SRL a recepționat marfa ,, KWS Inteligens" și ,,KWS 4484" în sumă totală de 37535,40 lei, fapt confirmat prin factura fiscală nr. *****3 din 11.04.2022 și nr. *****din 13.04.2022.

Așadar, obligația contractuală nu a fost executată, deoarece datoria nu a fost stinsă integral, ceea ce confirmă dreptul reclamantului de a solicita recuperarea sumei datorate, inclusiv a penalităților prevăzute în contract și a cheltuielilor de judecată. În același timp, au fost respectate toate garanțiile procesuale ale părții, ceea ce corespunde principiilor unui proces echitabil, prevăzute la articolul 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că aplicarea corectă și transparentă a clauzelor contractuale, precum și acordarea părților posibilității de a fi audiate și de a prezenta probe, constituie un element esențial pentru asigurarea unui proces echitabil.

Conform art. 947 Cod civil: alin. (1) clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate), alin. (2) prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă; alin. (3) penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

Potrivit art. 948 Cod civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.

Completul de judecată consideră că instanța de fond a constatat în mod întemeiat că, potrivit Contractului de vânzare-cumpărare nr. *****, pct. 4.2, părțile, de comun acord, anticipat și pe baza unei evaluări, au stabilit cuantumul despăgubirilor ce urmează a fi plătite, prevăzând că debitorul, în cazul neexecutării obligației de plată în termen, este obligat să achite o penalitate de 0,3 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere (f.d.9).

Totodată, instanța a recunoscut în mod corect că această sancțiune contractuală reprezintă o măsură de răspundere convenită anterior de părți pentru nerespectarea condițiilor contractuale și are caracter de clauză penală contractuală convenită. Prin urmare, încasarea sumei de 24.210,33 lei este legală, proporțională și corespunde prevederilor contractului, precum și scopului de asigurare a executării obligațiilor, conform legislației civile în vigoare.

Apelantul susține că în anul 2022, au avut loc secetă severă și dificultăți generate de războiul din Ucraina, ceea ce a condus la scăderea producției agricole și ar fi putut influența executarea obligațiilor de plată pentru materialul săditor.

Instanța de fond, potrivit apelantului, nu a luat în considerare aceste circumstanțe și nu a oferit răspunsuri motivate la întrebările importante, încălcând astfel dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Calculul penalității contractuale în sumă de 24 210,33 lei este considerat de apelantul exagerat și aplicat abuziv, fără a fi informat conducătorul SC „Clix & Compania" SRL despre consecințele neachitării la timp a materialului săditor.

Însă, argumentele invocate de apelant nu pot fi reținute, având în vedere următoarele. Din materialele cauzei rezultă că S.R.L. „Alcarex Distribution" și-a îndeplinit obligațiile de livrare conform Contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** și Anexei nr. 1, furnizând cumpărătorului produsele „Hybrize de porumb KWS 4484" și „KWS Inteligens", fapt confirmat de facturile fiscale nr. *****3 și nr. *****.

Referitor la susținerea apelantului privind seceta anului 2022, completul de judecată constată că acest argument este neîntemeiat și nu poate fi reținut, deoarece, potrivit prevederilor pct. 6.1 din contract, „Nicio parte nu poartă răspundere pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului Contract, dacă nerespectarea este cauzată de circumstanțe independente de controlul părților, în conformitate cu art. 903 din Codul civil al Republicii Moldova. Documentul care confirmă existența circumstanțelor de mai sus este Actul Camerei de COMERȚ ȘI Industrie a RM.

Conform pct. 6.2. al contractului de vânzare – cumpărare, partea căreia s-a creat imposibilitatea de a-și îndeplini obligațiile în temeiul prezentului contract trebuie să notifice cealaltă parte, în termen de trei zile, în scris, aparția și încetarea împrejurilor care împiedică îndeplinirea obligațiilor sale contructuale. Notificarea tardivă privează părțiile de a se referi la prazența acestor circumstanței în cazul neîndeplinirii obligațiilor care le revin în temeiul prezentului conrtract.

În speță, apelantul nu a prezentat niciun act emis de Camera de Comerț și Industrie care să ateste că seceta din anul 2022 constituie o circumstanță de forță majoră care a afectat în mod direct executarea obligației de plată a penalității contractuale. Totodată, apelantul nu a demonstrat existența unei legături cauzale între efectele secetei și imposibilitatea de executare a obligațiilor contractuale

asumate. Obligația apelantului avea un caracter bănesc, respectiv plata penalității contractuale, iar, potrivit jurisprudenței constante, obligațiile de plată nu pot fi exonerate prin invocarea forței majore decât în cazuri strict determinate și numai dacă sunt întrunite cumulativ toate condițiile prevăzute de lege și de contract. Prin urmare, în lipsa unui act emis de Camera de Comerț și Industrie care să confirme oficial existența unei situații de forță majoră aplicabile concret relației contractuale dintre părți, precum și în lipsa unei notificări corespunzătoare către cealaltă parte, invocarea secetei din 2022 ca motiv de neexecutare a obligațiilor contractuale este nefondată și nu poate fi admisă.

Referitor la susținerea apelantului privind caracterul abuziv și ilegal al penalității, Completul de judecată consideră că acest argument este lipsit de temei, deoarece potrivit pct. 4.3 din contractul încheiat între părți, s-a stipulat expres că, în cazul în care orice plată este întârziată, Cumpărătorul va plăti Vânzătorului o penalitate de 0,3% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Prin semnarea contractului, apelantul a confirmat că a luat cunoștință și a acceptat toate clauzele contractuale, inclusiv clauza penală. Mai mult, potrivit pct. 8.8 din același contract, Cumpărătorul a declarat că pînă la semnarea prezentului contract, toate clauzele au fost negociate individual (f.d.9 verso), ceea ce demonstrează că nu există vreo impunere unilaterală sau abuzivă a termenilor contractuali și că apelantul a avut posibilitatea de a analiza și de a negocia în mod conștient fiecare prevedere, inclusiv cea privind penalitățile pentru întârzierea plăților.

Prin urmare, susținerea apelantului că penalitatea în sumă de 24.210,33 lei ar fi fost impusă în mod abuziv este contrazisă chiar de prevederile contractuale asumate liber și conștient de către aceasta.

Apelantul susține că instanța de judecată a examinat cauza civilă în absența sa, ceea ce a îngrădit dreptul acestuia de acces la justiție și posibilitatea de a se exprima asupra cauzei, precum și de a prezenta probe în cadrul ședinței de judecată.

La data de 14 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, la adresa Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost depusă cererea de amânare a cauzei, indicându-se că reprezentantul companiei a suferit un accident vascular cerebral (atac ischemic cerebral) și se afla în concediu medical pentru o perioadă de 3 luni (extras din fișa medicală a pacientului de staționar nr. 2426430 din 30.11.2024).

Prima instanță a examinat cauza în absența reprezentantului SC Clix & Compania SRL, care depusese cererea de amânare, încălcându-i astfel dreptul la apărare, dreptul de acces liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. De asemenea, a fost încălcat dreptul de a fi asistat de un avocat ales sau numit din oficiu, prevăzut de art.26 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova, precum și principiul egalității armelor în proces și garantarea drepturilor procedurale.

Totuși, cele menționate de Completul de judecată nu pot fi reținute, deoarece apelantul a fost notificat în mod corespunzător cu privire la data ședinței de judecată și a avut posibilitatea de a participa personal sau prin reprezentant/avocat. De asemenea, în cazul incapacității reprezentantului principal, compania putea desemna o altă persoană împuternicită pentru a participa la proces, ceea ce a exclus orice încălcare a dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil, or din materialele cauzei rezultă că pe cauza respectivă SC «Clix & Compania» SRL a fost reprezentată de Tarlaev Petru (în baza procurii din 28.01.2023 f.d.80-81) și Tarlev Dumitru (în baza procuririi din 08.08.2023 f.d.82-83).

Astfel, examinarea cauzei în absența unuia din reprezentantul SC «Clix & Compania» SRL și anume a lui Tarlen Petru nu a încălcat dreptul apelantului de acces la justiție, dreptul la apărare, dreptul la asistare de către avocat, precum și principiul egalității armelor în proces, care dispune de un alt reprezentant. Neparticiparea unuia din reprezentanții al companiei vizate nu poate constitui temei pentru anularea hotărârii instanței de fond.

Totodată, Completul reține că cererea de amânare a cauzei a fost depusă de reprezentantul S.C. „Clix&Compania” S.R.L., Dumitru Tarlev, însă la aceasta au fost anexate documente medicale, care confirmă imposibilitatea participării la examinarea dosarului doar reprezentantului - Petru Tarlev (f.d.135-139).

De asemenea, nefondat este și argumentul apelantului potrivit căruia cheltuielile pentru asistență juridică stabilite de instanță în sumă de 22.000 de lei ar fi exagerate și nerealiste

În primul rînd, Completul menționează că potrivit hotărîrii din 16.12.2024 în beneficiul reclamantului a fost încasată suma de 6 000 lei pentru asistență juridică.

Întru al doilea rînd, în acest caz, aceste cheltuieli sunt confirmate documentar, și anume: factura fiscală (factura fiscală); raportul privind activitatea avocatului

(raportul privind activitatea avocatului); dovada achitării onorariului avocatului (dovada achitării onorariului avocatului).

În raportul privind activitatea avocatului sunt descrise în detaliu acțiunile întreprinse, inclusiv: întâlniri cu clientul; studierea materialelor cauzei; redactarea și expedierea somațiilor de plată; redactarea și depunerea cererii de chemare în judecată; redactarea cererii privind aplicarea măsurilor de asigurare; cheltuieli de deplasare; întocmirea mandatului avocatului și alte acțiuni (f.d.24).

Astfel, cheltuielile pentru asistență juridică sunt justificate, documentar confirmate și corespund volumului muncii efectuate.

Din considerentele menționate supra, ținând cont de faptul că toate argumentele invocate în apel sunt lipsite de pertinență și neîntemeiate, iar hotărârea contestată este legală și întemeiată, Completul de judecată respinge apelul declarat și menține hotărârea Judecătoriei Cimișlia sediul central din 16 decembrie 2024.

În conformitate cu art.385 lit.a), 389-390, 394, 434 din Codul de procedură civilă, *Completul de judecată,*

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat apelul declarat de către S.C. „Clix&Compania" S.R.L.

Se menține hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 16 decembrie 2024, adoptată pe cauza civilă la acțiunea înaintată de reprezentantul S.R.L. „Alcarex Distribution", avocatul Chitic Vitali împotriva S.C. „Clix&Compania" S.R.L. privind încasarea penalităților și cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele ședinței:	Judecător:	Judecător:
Mironov Andrei	Hudoba Valeri	Colev Grigori